

УДК 330.4

ПРИЗНАЧЕННЯ АНАЛІЗУ КОМПАНІЙ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ДЛЯ РІЗНИХ ГРУП СПОЖИВАЧІВ

О. Р. Кривицька,

Національний університет «Острозька академія»,
olha.kryvytska@oa.edu.ua

Страховання життя на сьогодні є чи не одним із архіважливих інструментів соціального забезпечення населення. Враховуюче зазначене, вважаємо за доцільне відзначити і той факт, що його здійснення тягне за собою і соціальну відповідальність, яка, в свою чергу, стає одним із основних факторів формування репутації компанії зі страхування життя на ринку.

З цієї точки зору слід відмітити, що, здійснюючи аналіз компаній зі страхування життя, необхідно чітко визначитися хто його проводить. Від цього залежить методологія проведення аналізу, оскільки різні споживачі інформації про страхування життя переслідують різні цілі, а тому, відповідно, досліджуватимуть і різні групи показників.

В даному контексті варто вести мову про застосування теорії зацікавлених сторін (стейкхолдерів), дослідженням якої займалися Фрімен Р. Е. [1], Кліленд Д. [2], Данселмі П. [3], Пост Дж., Престон Л., Сакс С. [4], Джонс Т. М., Уїкс А. С. [5], Гросул В. А., Аванесова Н. Е. [6], Гурков І. Б. [7], Рибак А. І., Азарова І. Б. [8]. Проте вона, на жаль, не знайшла належного рівня застосування в діючій практиці функціонування компаній зі страхування життя.

Основним предметом дослідження теорії стейкхолдерів виявляються взаємовідносини різних груп та індивідів, що переслідують свої інтереси, які пов'язані з діяльністю певної фірми [6].

Ефективна взаємодія із зацікавленими сторонами на системній основі допоможе компанії:

- зрозуміти, які очікування є у зацікавлених сторін щодо діяльності компанії;
- отримати від стейкхолдерів інформацію, яка допоможе підвищити ефективність діяльності;
- виявити приховані проблеми та загрози для компанії;
- подолати недовіру до організації та її діяльності з боку населення;
- виявити і залучити потенційних партнерів;

- визначити нові можливості для досягнення своєї місії та цілей.
- Так, основними споживачами інформації, отриманої в процесі аналізу діяльності компаній зі страхування життя, на нашу думку, є:
  - потенційні страховальники – особи в яких сформована суб'єктивна фінансова амбіція;
  - страховальники (застраховані) – особи, які уклали договір страхування життя;
  - компанії зі страхування життя – юридичні особи, які мають ліцензію на право здійснення страхування життя;
  - контролюючі та регулюючі органи – органи нагляду за страховою діяльністю, вітчизняні та зарубіжні аудиторські компанії, Антимонопольний комітет та ін.

Кожен із зазначених груп споживачів інформації переслідують свою ціль та бажають отримати певний результат від аналізу діяльності компанії зі страхування життя.

Таблиця 2

Характеристика цілей проведення аналізу компаній зі страхування життя різними групами споживачів інформації

Споживач інформації	Мета аналізу	Результат
Потенційні страховальники	Визначення пріоритетності страхування життя на ринку небанківських фінансових послуг	Вибір компанії та укладання договору страхування життя
Страховальники (застраховані)	Самоконтроль за ходом виконання договору страхування життя	Своєчасне виявлення фінансових загроз та прийняття рішення про подальше дотримання умов діючого договору
Компанії зі страхування життя	Своєчасне виявлення конкурентних загроз на ринку	Визначена конкурентна позиція (сильні та слабкі сторони) та ступінь галузевих ризиків
Контролюючі та регулюючі органи	Своєчасне виявлення потенційних загроз фінансової надійності та платоспроможності компаній зі страхування життя	Висновок про належний рівень платоспроможності компаній зі страхування життя та її спроможність виконувати взяті на себе зобов'язання

Для забезпечення комплексності аналізу страхування життя, рекомендуємо досліджувати його на рівні кожного споживача інформації за певним алгоритмом.

Література:

1. Freeman R.E. *Strategic Management. A Stakeholder Approach*. Boston: Pitman, 1984.
2. Клилэнд Д. Управление заинтересованными лицами проекта. Управление проектами [под ред. Дж. К. Пинто, пер. с англ. под ред. В. Н. Фунтова]. М., 2004, Ч. 1, гл. 4. С. 73–91.
3. D'Anselmi P. *Values and Stakeholders in an Era of Social Responsibility*. N.Y.: Free Press. 2011.
4. Donaldson T., Preston L. 1995. The Stakeholder Theory of the Corporation: Concepts, Evidence, and Implications. *Academy of management review*. 1997. Vol. 22, № 1. P. 61–74.
5. Preston L. Boards and Company Performance – Research Challenges the Conventional Wisdom. *Corporate Governance: an International Review*. 2004. Vol. 11, № 3. P. 148–161.
6. Гросул В. А., Аванесова Н. Е. Концепція стейкхолдерів в системі оцінки ефективності функціонування підприємства. *Вісник Житомирського державного технічного університету*, 2010, № 2(52).
7. Гурков И. Б. Принципы устойчивого развития коммерческой фирмы. *Экономическая наука современной России*. 2011, № 3(54), С. 91–100.
8. Рибак А. І., Азарова І. Б. Управління зацікавленими сторонами в проектному менеджменті : монографія. Одеса : ОДАБА, 2017, 145 с.

УДК 332.2

ВИБІР ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В ЧАСТИНІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ВОДНОГО ФОНДУ**А. І. Крисак,***Національний університет водного господарства та природокористування, alla_centra@ukr.net*

Ефективність будь-якої діяльності визначається відношенням отриманого результату (ефекту) до розмірів приведених витрат, що його спричинили. У природокористуванні це затрати на заходи природоохоронного значення, такі як охорона від забруднення атмосферного повітря, водних та земельних ресурсів, ведення лісового господарства тощо.

Науковий доробок економічної літератури виділяє наступні види ефективності використання землі: технологічну (вимірюється натуральними показниками), економічну (зіставлення виходу продукції у вартісному виразі з витраченими на її виробництво ресурсами та площею земельних ресурсів), соціальну (пов'язана з тим, що земля – першооснова людського життя, а для сільськогосподарських працівників – основний засіб виробництва) і екологічну (ведення виробництва з найменшою шкодою для навколишнього середовища) ефективність використання землі [1].

Ефективність регулювання земельних відносин залежить від багатьох факторів, серед яких можуть бути рівень та ефективне використання земельних ресурсів, нормативно правове забезпечення, ведення землеустрою, відношення до прав власності землевласників та землекористувачів, виконання та громадське сприйняття заходів щодо регулювання земельних відносин, стан розвитку інституціональної інфраструктури та ін. Використання, володіння та розпорядження, відтворення та охорона земельно-ресурсного потенціалу здійснюється за допомогою складного організаційно-економічного механізму з врахуванням взаємодії природних, суспільних, правових та інституціональних факторів. З метою підвищення інвестиційної привабливості та капіталізації земель водного фонду актуальним є питання належного рівня фінансово-економічного регулювання земельних відносин.